

Թեսություն 2

1-12-րդ առաջադրամքների ճիշտ պատճենահանը կարող է ունենալ մեկ կամ մի քանի տարբերակ

1. Ընդգծված են արտասանվում է յէ

- 1) Վերելք
- 2) համերգ

- 3) զարկերակ
- 4) կիսաեկամուտ

բառում:

2. Բոլոր բառերի բաց թողած տեղերում միևնույն տառը գրվող շարքն է (փակագծերում նշվածներից որևէ մեկը)

- 1) դար...ին, իդ...անալ, ջրար...ի (թ կամ փ)
- 2) տր...ակ, դեր... ան, փոր...անք(ձ կամ ց)
- 3) վա...վրուն, կա...կառել, խո...շակ (թ կամ ռ)
- 4) ս...բուկ, ը...բոշխնել, փա...փուշտ (մ կամ ն)

3. Բոլոր բառերի բաղադրիչները անջատ գրվող շարքն է՝

- 1) ուս (ուսի), ուրախ (զվարթ), վեց (հազար)
- 2) մի (հարկանի), միտք (ամել), լուս (ընծայել)
- 3) թույլ (տալ), իրոք (որ), ամեն (ինչ)
- 4) առ (հավետ), ինչպես (թե), մինչև (իսկ)

4. Դարձվածքի բացատրության սխալ կա

- 1) թիկունք թիկունքի տալ- իրար օգնել
- 2) ոտքերն ընկնել- աղաչել
- 3) զլիսին ջուր մաղվել- զվարժանալ
- 4) ոտքի տակ ընկնել- խանգարել

շարքում:

5. Բարդ բառերի շարքն է՝

- 1) գետաբերան, վրեժխնդիր, դասարան
- 2) խաղընկեր, դարակես, երկարուղի

- 3) նյութապաշտ, գերակշիռ, գետափ
- 4) ոսկեգույն, միջնապատ, գյուղացի

6. Հականիշ բառագույգերի շարքն է՝

- 1) զիւսավոր - անէկան, բարդ - խրթին
- 2) ամբարտավան – համեստ, խենթ - գիծ

- 3) դեռատի - զառամյալ, լավատես – հորետես
- 4) հակիրճ - երկարաշունչ, գաղտնի – թաքուն

7. Ածական կա

- 1) Պարզվում է, որ հոգնած ձամփորդը օտարերկրացի է:
- 2) Երգող թռչունը վանդակում դեռ ու դեռ էր թռչուսում:

- 3) Հիվանդի վիճակը օրեցօր լավանում է:
- 4) Նա ամուր առողջություն ուներ:

նախադասության մեջ:

8. Մակրայների շարքն է՝

- 1) այժմ, դանդաղ, հավետ, այլուր
- 2) հետզհետե, արագ, դեպի, ամենուր

- 3) նախօրոք, հոտնկայս, որևէ, նորից
- 4) հապճեպ, վաղուց, կրկին, հանկարծ

9. Կապ խոսքի մաս կա

- 1) Ծաղիկների բույրը տարածվեց սենյակով մեկ:
- 2) Շնիկը կուչ էր եկել դռան առաջ:

- 3) Հետո մասնակցեցինք միջոցառմանը:
- 4) Նրանք երազեցին անկախ հայրենիք:

նախադասության մեջ:

10. Տարերային ահեղ ուժերը մեզ կիսեցին, բաժանեցին առժամանակ, ...

նախադասության քերականական և տրամաբանական շարունակության տարրերակն է՝

- 1) չնայած թոհութոիի մեջ էին ժամանակի ու տարածության բոլոր իրերը:
- 2) որոնք անցան մի վայուկյանի պես:
- 3) որ անպարտելի կարուտով համակված՝ անթիվ դարերից հետո նորից գտնենք իրար:
- 4) բայց միշտ անբաժան ու միացած, անմեկին սիրով, իրարից անհագ:

11. Փոխաբերություն պարունակող հատվածն է՝

- 1) Եղնիկի հորթը՝ մամուռը դնչին,
Գնում էր իր մոր բառաչի վրա...
- 2) Հայատան, անունդ տալիս,
Ժայռի մեջ մի տուն եմ հիշում...
- 3) Կրակ է բափում երկինքը այն մով,
ՈՒ հևում է օդն ամառվա տապից :
- 4) Ես օգնեցի բոլորին, ես ինձ միայն չօգնեցի,
Կորով տվի ամենքին, միայն ինքս հոգնեցի:

12. Կետադրական սխալ կա

- 1) Առջեցից գնում էր Պապը Վեհաշուք ու սիգապանծ, սևաբաշ ոսկեգույն նժույգով, երկար սև թիկնոցով:
- 2) Թռչունը կտուցով ծակեց ծառի՝ հարյուրամյակների ընթացքում կոշտացած կեղևը:
- 3) Հայրենյաց բարերարի՝ Գևորգ Մազգականունու անունը սիրելի էր թե՛ արքունիքում, թե՛ ժողովրոդի մեջ:
- 4) Վրանի մուտքի առաջ՝ կրակի կողքին, մի փոքրիկ տղա օջախի մեջ սունկ էր խորովում:

նախադասության մեջ:

Գոյ՛՛ր 13-16-րդ առաջադրանքների պատասխանը

13. Նախադասությունները դասավորի՛ր տրամաբանական հաջորդականությամբ:

Գրի՛ր միայն նախադասությունների համարները:

1. Նա կարծում է, որ բավական է ունենալ պոլիէթիլենային մի մեծ պարկ, որը պետք է հազգնել որևէ ծառի ճյուղի և ամուր կապել:
2. Որքան ավելի շոգ է, այնքան ավելի արագ է կատարվում գոլորշիացման գործընթացը:
3. Ավստրալացի մի օդաչու զարմանալի միջոց է առաջարկում ծարավը հագեցնելու համար, եթե ջուր չկա:
4. Տերևներից գոլորշիացող խոնավությունը մնում է պարկի ներսում, խտանում, և այս հնարամիտ միջոցի շնորհիվ ստացվում է օրական 1 լ ջուր:

Պատասխան՝ _____

14. Գտի՛ր նախադասության մեջ թույլ տրված բառագործածության սխալը և ուղղի՛ր:

Իր ազնվությունն ու համարձակությունը նա ժառանգություն է ստացել ծնողներից:

Պատասխան՝ սխալ է՝ _____
պետք է լինի՝ _____

15. Գտիր նախադասության մեջ թույլ տրված քերականական սխալը և ուղղիր:

Մեր ստեղծարար ոգուն ու առաջընթացին խոչընդոտող ուժերին կարող ենք դիմագրավել միայն հավաքական միասնականությամբ:

Պատասխան՝ սխալ է՝ _____
պետք է լինի՝ _____

16. Տրված բառերը տեղադրի՛ր բաց թողնված տեղերում՝ Ենթարկելով համապատասխան փոփոխությունների:

Ելավ միջահասակ և ամրակազմ մի մարդ, մեկը ..... , որոնք լրացնում են քառասունը, ... են թողնում հիսունը և նույնիսկ վարսունին հասնելով՝ ..... իրենց քայլվածքը, դեմքի արտահայտությունը և ..... :

(ինքը, փոխել, նա, հետև)

Պատասխան՝ 1.----- 2.-----
3.----- 4.-----

17-32-րդ առաջադրանքները կատարի՛ր ըստ տեքստի

Կարդա՛ տեքստը և կատարի՛ր առաջադրանքները:

I

1. Արտաշատ մայրաքաղաքի հիմնադրման օրն էր: 2. Հայոց Արտաշես թագավորը հյուրընկալել էր կարթագենցի զորավար Հաննիբալին:

3. Պարսպի հիմնափոսում թագավորը մարգարիտներ նետեց, հետո բերեցին հայկական հնամենի մասունքներ, որոնցով, ըստ ավանդության, ավելի պիտի ամրապնդվեին քաղաքի որմերը: 4. Դրանց մեջ կարթագենցի զորավարը նկատեց կարմրածեռ մի ուզունը:

5. — Սա տաշված է դեղձի կորիզից, - ասաց Հաննիբալը: 6. — Երևի ծեր հները բերել են

Պարսկաստանից:

7. — Ինչո՞ւ Պարսկաստանից, չինացիներն էլ դեղձ ունեն, բայց դեղձը նաև հայկական պտուղ է. Հայաստանից են դեղձ տարել Պարսկաստան: 8. «Ո՞չ հայն, իր դեղձնուն կիսիի, ո՞չ պարսիկը՝ դստերը»: 9. Սա պարսկական առած է: 10. Դեղձնի ունեցող պարսիկն այսպիսի խոսք չէր ասի, - պատասխանեց Արտաշեսը:

11. Հելլեն ինաստատեր թեոփրատը չգիտեր այդ առածը և գրել է, թե այս պտուղը «պերսիկ» կամ պարսկական սալոր է կոչվում. այն Պարսկաստանից է տարվել Հռոմ ու Հունաստան, - առարկեց մեծահամբավ կարթագենցին:

II

1. — Երբ հայկական դեղձը Եվրոպա էր տարվում, — պատմում է Արտաշեսը, - Հայաստանը Պարսկաստանի գերիշխանության տակ էր, ու դեղձ արտահանողները պտուղը ներկայացնում էին որպես պարսկական:

2. — Ավստու, - օրորեց զույսը զորավարը: 3. — Դեղձուտները Հայաստանում լինեն, և դեղձին «պերսիկ» կոչեն: 4. Անարդար է:

5. Հզրիները միշտ խարարել են ամեն բան, - լրացրեց հայոց արքան:

6. Հաննիբալը մի պահ լրեց, խոհուն հայցքով ձեռքերի մեջ շուրջումուռ տվեց դեղձի հղկված կորիզն ու ասաց.

— Կախի՛ր սա քաղաքի դարպասի ճակատին և ի լուր ողջ աշխարհի գրի՛ր, որ հայկածին դեղձը «պերսիկ» կոչվելուց հազար տարի առաջ Հայկի Երկրում նրա կորիզներից ուլունքներ են շինել ու զարդարել գեղաշվի հայուիիների պարանոցները:

17-20-րդ առաջադրանքներում գրի՞ր պատասխանը

17. I հատվածից դու՛րս գրիր իր ցույց տվող երկու հատուկ անուն:

Պատասխան՝ _____

18. I հատվածից դու՛րս գրիր հարկադրական եղանակի բայը:

Պատասխան՝ _____

19. I հատվածից դու՛րս գրիր հարաբերական դերանունը:

Պատասխան՝ _____

20. II հատվածից դու՛րս գրիր բացառական հոլովով դրված գոյականը:

Պատասխան՝ _____

21-25-րդ առաջադրանքների ճիշտ պատասխանը կարող է ունենալ մեկ կամ մի քանի տարբերակ

21. Որոշյալ դերանուն է՝

1) դրանց	3) ողջ
2) ձեր	4) երբ

22. I հատվածում բաղադրյալ ստորագյալ կա

1) 2 -րդ	3) 4 -րդ
2) 3 -րդ	4) 5 -րդ

նախադասության մեջ:

23. II հատվածում ըղձական եղանակի բայ կա

1) 1 -ին	3) 5 -րդ
2) 3 -րդ	4) 6 -րդ

նախադասության մեջ:

24. I հատվածում վերաբերական պարունակող նախադասություն է՝

1) 2 -րդը	3) 6 -րդը
2) 4 -րդը	4) 7-րդը

25. I. 11-րդ բարդ նախադասության բաղադրիչ պարզ նախադասությունների քանակն է՝

1) 2	3) 4
2) 3	4) 5

26-29-րդ առաջադրանքներում գրի՞ր պատասխանը

26. Գրի՞ր խաթարել բարի որևէ հոմանիշ:

Պատասխան՝ _____

27. II հատվածից դու՛րս գրիր թվականը:

Պատասխան՝ _____

28. Տեքստից դու՛րս գրիր իրամայական եղանակի բայերը:

Պատասխան՝ _____

29. Գրի՞ր լի հատվածի այն բարդ նախադասության համարը, որը կապակցվել է հարաբերական դերանունով:

Պատասխան՝ _____

30-32-րդ առաջադրանքների ճիշտ պատասխանը կարող է ունենալ մեկ կամ մի քանի տարրերակ

30. Տեքստից չբխող կամ նրա բովանդակությանը հակասող միտքն է՝

- 1) Հայոց Արտաշես թագավորը Արտաշատ մայրաքաղաքի հիմնադրման օրը հյուրընկալել էր կարքագենցի զորավար Հաննիբալին:
- 2) Թագավորը, ըստ ավանդության, հիմնափոսում մարգարիտներ, հնամենի մասունքներ է նետել:
- 3) Դրանց մեջ դեղձի կորիզից պատրաստած կարմրաժեռ ուլունք է եղել:
- 4) Հելլեն իմաստասեր Թեոփրատն ապացուցել է, որ դեղձը պարսկական պտուղ է, քանի որ Պարսկաստանից են տարել ուրիշ Երկրներ:
- 5) Արքայի բացատրությունից զորավարը հասկացել է իրականությունը և ասել, որ շատ տարիներ առաջ հայերը դեղձի կորիզներից նույնիսկ ուլունքներ են պատրաստել:

31. Դրանց մեջ կարքագենցի զորավարը նկատեց կարմրաժեռ մի ուլունք

նախադասության անդամներից որի՝ ծնաբանական վերլուծության մեջ սխալ կա:

- 1) զորավարը – հասարակ գոյական, որոշյալ առում
- 2) նկատեց - բայ, անցյալ կատարյալ ժամանակածւ
- 3) կարմրաժեռ – հարաբերական ածական
- 4) ուլունք - գոյական, ուղղական հոլով

32. Դեղձենի ունեցող պարսիկն այսպիսի խոսք չէր ասի,- պատասխանեց Արտաշեսը

նախադասության մեջ ընդգծված բառի կատարած պաշտոնն է՝

- 1) Ենթակա
- 2) հանգման անուղղակի խնդիր
- 3) ուղիղ խնդիր
- 4) ներգործող խնդիր